

zemljo globoko zakopljemo, ali pa če ga koj v peči posušimo.

Sadí se želod en pavec ali tudi poldrugi pavec globoko v brazdice, po čevlji saksebi. Nekteri pa sadijo želod tudi v sadilnice, presajajo potem male semenjake pozneje poredkoma ali v peterokotje, namesto da bi jih jemali iz dobrav, iz katerih se le slabo zrašene in slabo okoreninjene steblica dobivljajo.

Ko se semenjaki iz sadilnice jemljejo, je treba varovati dolge serčne korenine mladih hrastičev kolikor je moč. Naj bi se pri tem opraviu ne gledalo na večje stroške za delavce, kateri se potrebujejo, da drevesca skerbno izkopujejo in presajajo v globoke jame, ki so sajenicam potrebne.

4. Gleštanje mladih hrastičev.

V prvem letu hrastiči ne potrebujejo nobenega gleštanja. Mirno naj se pusté na svojem mestu. Tudi zemlje okoli njih ni treba rahljati, preden se drevesca niso dobro ukoreninile. Spomladi družega leta naj pa gospodar zemljo pohlevno razorje, da plevél in njegovo koreninje končá, in ob tretji spomladi naj okoli srede marca (sušca) globoko orje, in drugibart mesca septembra (kimovca), če hoče sadike hitro naprej spraviti.

Ko bi drevesca pa ne poganjale krepko, ali ko bi jih bila žival oglodala, ali ko bi bile pozeble, ni nič družega storiti, kakor vse hrastiče še enkrat do nizkega porezati. Porežejo naj se pa v tretjem ali četrtem letu, in scer tako, da se steblica poprek in pa na strani, ki je proti polnoči obrnjena, režejo. Nekteri gojzdnarji zaveržujejo sicer tako ponovljeno rezanje, ako se hoče visoko hrastovje zrediti; oni terdijo, če le novo berstje se skerbno odščiplje do narčiljega, se potem prav lepe in visoke debla izredijo. Slavni francozki naravoslovec Buffon pa je nasprotnih misel, ter dokazuje temeljito koristnost poprej omenjenega ravnanja. (Konec sledí.)

Iz pariške razstave,

gledé na razpostavljene kmetijske pridelke.

3.

17. julija je ogledaval francozki cesar Napoleon tisti razdelk razstave, v katerem je kmetijsko in obertniško blago mnogoverstnih dežel na ogled postavljeno. Nalašč se je pri tem razdelku dalje časa mudil tam, kjer je kmetijstvo iz dežel našega cesarstva razpostavljeno.

Berž mu naproti stopi baron Riese Stallburg, Avstrijan, kterege je pariška sodnijna komisija zavolj njegove velike vednosti v kmetijstvu in obertnijstvu v versto sodnikov razpostavljenega avstrijskega kmetijskega in obertniškega blaga izvolila, in kateri dan za dnevom neutrudljivo stoji na svojem mestu, da ljudem, ki pridejo razstavo ogledovat, razkazuje avstrijske izdelke in pridelke.

Naj pred pokaže cesarju vina, ki jih je Scherzer iz Dunaja razstavil. Potem ogleduje drenažne cevi in mnogoverstne obrise za drenažo, ki zraven cevi visé. Cesar ga marljivo izprašuje, kako stoji z drenažo v avstrijskem cesarstvu, in ko sliši, da po nekterih krajih že prav veselo napreduje, obžaluje, da se je Francozi nič kaj nočejo prav lotiti. Francozi so se — mu cesar dalje pravi — po vsem tem, kar jim vlada storí, že tako razvadili, da menijo, naj ona tudi drenažo na svoje stroške prevzame. Vlada pa tega noče storiti, ker po pravici misli: kdor ima dobiček, naj nosi tudi stroške. Nazadnje bo pa vendar le potreba, da bo vladarstvo tudi drenažo v svoje roke vzelo, ker čedalje bolj se množí ljudstvo, s tem pa je tudi čedalje večja potreba, da se zemlja nareja bolj rodovitna, in potem več kruha pridelava za deželo. Iz tega pogovora je bilo očitno, da je cesarju drenaža zlo pri sercu.

Potem mu je pokazal razpostavljeno avstrijsko volno, in ko mu baron Riese razkazuje žlahno robo, cesar prijazno odgovorí: „zatega voljo pa imate na Avstrijskem tudi tako lepe sukna. Volna avstrijska prekosí vsako drugo v naši razstavi“. Sicer pa je kaj izverstna volna tudi iz družih dežel v razstavi, tako, da sodniki skor ne vejo, katero bi za naj lepšo poterdili; vendar bo avstrijska premagala. Poprej je Hell iz Boruskega (Prajzovskega) zvonec nosil v tem obertnijstvu, sedaj pa ga mu že hočejo nekteri Avstrijanci: Mundi, Baratta, Thun-Hohenstein vzeti.

Sploh je cesarju vsa razstava avstrijskega kmetijskega in obertniškega blaga močno dopadla.

Baron Riese mu je mogel na drobno razložiti eno svojih mašin, ktera sama po sebi (od sopara goana) žito mlati; s to mašino so združene še druge; ena omlačeno žito čisti, druga ga melje, in še druga kruh peče, tako, da delavcem, ki za plačilo žito jemljejo, se ni treba z mlinarji vkvarjati. S to mašino se zamore zvečer že kruh speči iz žita, ki je zjutraj še v snopji bilo. Kaj vseč je cesarju bilo to viditi.

Potem je ogledoval in sam poskusil neki panj nove sorte iz slame spleten, ki ga je fajmošter Oetel iz Pašvica za Českem iznajdel in ki ima to lastnost, da se panjovi zamorejo izprazniti brez poškoda satovja.

Posebno so mu dopadle stearinine sveče, ki so jih iz Apolonovih in Millinih svečarnic poslali Buček iz Berna, Müller iz Prage in Himmelbauer iz Stokerau-a na ogled. V različnih figurah iz stearina ni nihče lepšega blaga razpostavil kakor Himmelbauer. — Tudi vžigavni klinčki delajo čast avstrijskim fabrikam; cesar dobro vé, da tega blaga iz našega cesarstva gré silo veliko po širocem svetu. — Potem ko je cesar še enmalo štajarsko železo ogledal, se je prijazno poslovil od barona, ki mu je avstrijsko blago razkazoval.

Pri razdelkih družega, ne avstrijskega blaga se cesar ni nič mudil, ampak ga le memogredé ogledal. Da je Napoleon marljivo ogledoval pridelke in izdelke avstrijske in da zdaj bolj natanko vé, kaj naše cesarstvo premore in zamore, gotovo za kupčijo ne bo brez dobrih nasledkov.

(Oest. Zeit.)

Ozir po domačii.

Rudnik v Knapovši pod sv. Katarino.

Pičlo uro od Sore se pride po tesni pa prijetni dolinici do majhnega selica, ki se imenuje Ločnica (od potoka „Ločnica“) ali kakor zdaj tudi pravijo, v Knapovše. Poslednje ime že precej staro samo po sebi pričuje, da so mogli kadaj tu knapi (rudokopi) stanovati, ker prav po duhu domačega jezika je od mesta, kjer so knapi stanovali, izpeljana beseda Knapovše (knapoviše). Res tudi stari možaki, ki v okolici sv. Katarine bivajo, še dan današnji pripovedujejo, da pred kakimi 3 ali 400 leti so tu svinec kopali, — da v rudniku tem je delalo kadaj več kot 300 knapov, — da so imeli svojo posebno cerkvico ali kapelo, — da pa je jamo neki vihar zatopil in zasul zato, ker so knapi iz prevzetnosti ali iz jeze nekega revnega pastirja z nogami na drevo tako obesili, da je z glavo molel v mravlišče in revno poginil.

Ali je pravlica ta resnična al ne, ali da so, kakor drugi pripovedujejo, luteranci tukaj rudo kopali in da je rudnik potem zapušen bil, ko so bili iz dežele pregnani — vsega tega nihče prav za gotovo ne vé, kakor tudi tega ne,

*) Tiste lepe ko mleko bele sveče, ktere že več let spodrivajo vošene, menda vsak naših bravcov pozna. Narejene so sicer tudi iz loja, vendar se loj za te sveče na posebno vižo čisti, da se mu vzame oljnata stvar, ki se maže in svečam manj čisto barvo daje. Kar po odvzetem lojcu (Eleain-u) čistega ostane, se imenuje stearin, in od tod ime stearininih sveč. Vred.